

318. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 25 XI 1885 Rkp. BJ 6520 k. 345-346.

[k. 345r]

[nadruk:] REVUE UNIVERSELLE
LITTÉRAIRE & ARTISTIQUE
Paraissant le 15 de chaque mois
par livraison de 80 pages
SOUS LA DIRECTION DE
MM. JULES LERMINA & LADISLAS MICKIEWICZ
BUREAUX:
LIBRAIRIE DU LUXEMBOURG
3, r. des Grands-Augustins

Paris, 25^{go} listopada 1885 r.

Kochany Panie,

Po wyprawieniu już listu i żądanych książek do San Remo *poste-restante* odebrałem od Chodźkiewicza¹ wiadomość, że Pan stanął w Hotel des Îles Britanniques. Dziś dzienniki tutejsze ogłosili, że Pan zimę przepędzi w Mentonie. Bądź co bądź, patrzy Kochany Pan na piękne morze i oddycha wonnym powietrzem. Dobre skutki podobnej zmiany dadzą się czuć prędko. [k. 345v] Bohdanowi Zaleskiemu² lepiej, jeszcze nie widzi operowanym okiem, ale drugie oko wcale na tej operacji nie ucierpiało, a jest wszelka nadzieja zupełnego wyzdrowienia. Mieliśmy konferencję p. Nagórskiego, syna emigranta, o typach polskich w powieściach francuskich³. P. Nagórski bardzo powierzchownie przedmiot traktował. Francuzi mało nas znają, a w ostatnich czasach chętnie nas karykaturują. Ze Lwowa wysłano Duchieńskiemu⁴ jego medalion otoczony laurami. Patrzy więc na własną apoteozę, [k. 346r] przekonany, jak Horacjusz, że jego chwała trwalsza od spiżu⁵; mnie się zdaje w tym przypadku, że spiż wiele trwalszy od dzieł Duchieńskiego. Jutro, na obchód 30^{tej} rocznicy śmierci mojego Ojca, będziemy mieli trochę muzyki i trochę wierszy pani Duchieńskiej⁶, a 29^{go} mowę polityczną pana Dygata⁷. W Paryżu rumor

---

¹ Władysław Chodźkiewicz – zob. list nr 208.

² Józef Bohdan Zaleski – zob. list nr 15.

³ Paul Nagórski, Nagour (1861-1840) – syn powstańca Józefa Nagórskiego, poeta i publicysta, 29 X 1885 wygłosił odczyt pt. *Du Caractère Polonais dans le Roman et le théâtre Français* zorganizowany przez Stowarzyszenie byłych Uczniów Szkoły Narodowej Polskiej w Paryżu.

⁴ Franciszek Henryk Duchieński – zob. list nr 81.

⁵ Nawiązanie do *Pieśni III 30* Horacego *Exegi monumentum aere perennius (Wybudowałem pomnik trwalszy niż ze spiżu)*. Horacy (65-8 p.n.e.) – największy poeta rzymski.

⁶ Seweryna z Żochowskich 1v. Pruszkowa Duchieńska – zob. list nr 267.

⁷ Ludwik Dygat (1839-1901) – uczestnik powstania styczniowego, założyciel Towarzystwa Bratniej Pomocy, radykalny liberał i demokrat, dzięki jego zdolnościom organizacyjnym powstały „Głos Polski”, a później „Goniec Polski”.

wielki z przyczyny, że większość Komisji Izby oświadczyła się za opuszczeniem Tonkinu⁸. Domeyko⁹ w przyszłym tygodniu puszcza się w drogę do Litwy, chce zimować u córki na wsi¹⁰, krzepki i zdrowy.

Serdecznie Kochanego Pana pozdrawiam,

Wł[adysław] Mickiewicz

---

⁸ Jedno z wydarzeń w trakcie kampanii o przejęcie władzy w Tonkinie, mającej miejsce od czerwca 1883 do kwietnia 1886 r., czyli podczas konfliktu zbrojnego pomiędzy Francją a Chinami i Wietnamem.

⁹ Ignacy Domeyko – zob. list nr 236.

¹⁰ Anna z Domeyków Leonowa Domeykowa – zob. list nr 236.